

Թէպէտև մեր նախնիթաց թուովը յունարէն
Մկալէա անուն լրագրութենէն քաղելով, տեղե-
կութիւններ տուինք Սիւսաց ըստճրապատիւ
կայսերազն Վոստանդնիանոս Վեճ-Իբսին սուրբ
Երուսաղէմ այցելութեան երթալուն վրայօք .
սակայն հետեւեալ մանրամասն պատմութիւնը
տւելի ճիշտ և ուշադրութեան արժանի է, ըստ
որում Վոստանդնուպօլսոյ մայր հեղեղեցոյն ա-
ւաք քահանայ տէր Վեորգ արժանապատիւ
հայրը, որ անցեալ տարուրէն սուրբ Երուսա-
ղէմ ուխտի գացած ըլլալով, այս տարի երբ կը-
վերադառնար իւր հայրենիքը ՊՊօլս Վլմիրէն
անցնիլով, հաճեցաւ հաղորդել մեզ զայն բանիւ-
որ ականատես վկայ եղած է պատմական մանրա-
մասն հեղելութեանցը : Այս հեղելութիւններէն
կըտեսնուի թէ սուրբ Երուսաղէմի Հայոց ա-
մենապատիւ պատրիարք սրբազան Զօհաննէս
տրքեպիսկոպոսը, իւր սովորական կենցաղաբի-
տութեամբ և խոհմով գործունէութեամբ :

որչափ որ կարելի է, արժանաւոր յարգութիւնք և մեծարանք ընդունելու է զԵրկրի Բարձրութիւնը:

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՍՍ ՄԵԾ-ԴԵՍԻՍ ԲՈՒՍՏԱՑ
Ի ՍՈՒՐԻ ԵՐՈՒՍԱԿԻՄ

Այրիւ 30ին սրբոյ Երուսաղէմի վսեմափայլ բզեշնք և սրբազան պատրիարքունք Հայոց և Յունաց և ամենայն հիւպատոսք բոլոր տէրութեանց, եւանքաւորէն դուրս ողջ լինելու համար զգալուստ բարձրապատիւ Կոստանդիանոս Սեփական Սեփական, որ ընկերութեամբ իւր շնակցին Սեփական Սեփական և իւր որդւոյն նոյն օրը ժամը չորսին մեծ բազմութեամբ եկաւ մըտաւ Երուսաղէմ, և ուղղակի գնաց հետնոստ ի սուրբ Զարուհեան, և ամենայն ջերմեանով դուրսեմք երկրպագութիւն մատուցեց կենսատու սուրբ գերեզմանին Քրիստոսի և ամենայն սրբաւոր հման տնօրինական տեղեաց նորին, որ ի տաճարին սուրբ Զարուհեան, և ապա գնաց ի վանքն Յունաց և հանգստացաւ:

Հետեւեալ օրը մայիսի մէկին գնաց ի Գեթսեմանի, և երկրպագեց ամենօրհիւստ սուրբ Երուսաղէմի սրբազան տաճար սուրբ գերեզմանին: Եւ ի նոյն երեկոյն Ռուսիոյ հիւպատոսի թարգմանը եկաւ ի վանս մեր առ ամենապատիւ սրբազան պատրիարք Հայոց մեր, և ի մացուց որ վաղը ժամ իննին Սեփական Սեփական այս վանքը և սուրբ Զարուհեայ տաճարը պիտի դայ ուխտի և տեսութեան շեր Հայրութեան հետ:

Ուստի մայիսի 2ին՝ որ էր շաբաթ, մեծ պատրաստութիւն եղաւ սուրբ վանքոց մէջ, և գերապատիւ տէր Գեորգ առաք լուսարար Երբայան արքեպիսկոպոսն անձանձիր և ըստ արժանւոյն զարդարեց սուրբ եկեղեցին և սքանչելաշէն մատուռն սուրբ Առաքելոյն Յակոբայ, յորում է պատուական գլուխ նորին, և ամենայն կերպիւ ընդունելութեան արժանի եղած հանգեր ձանքները պատրաստեցան, և բարձրապատիւ բզեշնք ալ հարկւրի չափ կրթեալ զօրք խրկեր էր, որոնք եկան վանքին մեծ դրան երկու կողմը ըստ կարգի կանգնեցան: Ժամը ցին լուր բերին ջառ առեալ և ի ձեռն ոմանց սուրբ Լեւոնաւրան՝ և ոմանց մատուռը սրբոց վիպից, և սարկաւադունք շապիկ գեղեցեալ և ուրար զուսովք և սողաւարտ ի գլուխ, և զպիքը ևս շապիկ գեղեցեալ և ի ձեռն մեծամեծ կերօն, և մին ի սարկաւադաց բարձեալ ի վեր մեծ քառաթեմ մի, և այնպէս վանքին դռնէն փողոցը ելան և դիմաւորեցին օգոստափառ հիւրերնին, և երբ իրարու մօտեցան յայնժամ սկսեցին երգել զարձական, «Թագաւոր դուր թոյ յաշխարհ»:

Եւ այսպէս մտան վանքին դռնէն ներս, և ամենապատիւ սրբազան պատրիարքը հայրապետական ծանօտցին զգետնը հագած, խաչ և գաւազան ի ձեռն կանգնած էր գեթեթը, և շուրջանակի սարկաւադունք բուրվառ ի ձեռն, և այսպէս դիմաւորեց նոյն արքայիցայոյ դուքսը և զբուռնին և նոյնին որդին, որոնք քրիստոնէական լայնել յարգութեամբ համբուրեցին նր խաչը և սրբազան Հոր շնորհաբաշխ լըը, և յայնժամ առաք լուսարար հայրը երեք հատ վառեալ մոմ բերաւ և տուաւ Սեփական Սեփական և Սեփական Սեփական Սեփական, և ի վերջոյ նոյնին, և ի վերջոյ սկսան երգել «Եւանգալ ամենալայնթ խաչի քո Քրիստոս» և այսպէս տաճարին դռնէն հանգարտաբայլ ընթացիւք ներս մտան, և դնացին մինչև դատին տաճը, և ըստ միաբանք երկու դաս յաջմէ և յահեկէ կանգնեցան, և այն տեղ սրբազան Հայրը անդատանի Լեւոնաւրան մը կարդաց, և ի վերջանակի սարկաւադունք սկսան երգել «Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեցուք»: Սրբազանն ձայնիւ «Տէր ողորմեա»:

Սարկաւադն «Վասն ի վերուստ խաղաղութեան աշխարհիս և օգնականութեան թագաւոր կայսեր Լեւոնաւրան ի կողմն զՏէր աղաչեցուք»:

Սրբազանն «Տէր ողորմեա»:

Սարկաւադն «Ողորմեաց մեզ տէր Եստուած մեր, և այն»:

Սրբազանն «Տէր ողորմեա, (երկցո), օհհնութիւն և փառք հօր» և այլն:

Սարկաւադն «Մենք աշխարհ»:

Սրբազանն «Օրհնեցի և պահպանեցի և նախախնամեալ պահեցի թագաւորութիւն աւմենաբարեպաշտ ինքնակալ և կայսեր ամենայն Ռուսաց Լեւոնաւրան ի կողմն զՏէր աղաչեցուք» և այլն (երկցո):

Սարկաւադն «Սուրբ խաչիւ», և այլն:

Սրբազանն «Պահպանեալ Քրիստոս Եստուած զթագաւոր ինքնակալ կայսրն ամենայն Ռուսաց Լեւոնաւրան ի կողմն զՏէր աղաչեցուք» և զգուգակից նորին բարեպաշտ թագաւոր և կայսերուն հին, նաև զբարեպաշտ Սեփական Սեփական Կոստանդիանոս ի կողմն և զգուգակիցն սորա բարեպաշտ մեծ զբուռնին և զգաւականն իւրեանց և զամենայն ժողովուրդս քո ընդհովանեալ նր» և այլն:

Յետ այսորիկ սրբազան պատրիարքը գնաց նր Սինաի պահարանը զգետնը հանելու, յայնժամ զպրատան մանկունք քաղցր եղանակաւ սկսան զննազան տաղեր երգել, և առաք լուսարար Հայրն ալ հրաւիրեց այն ջերմեանդն և բարեպաշտ օգոստափաղ ուխտաւորները համբուրել զուրբ կենաց փայտը և սուրբ Լեւոնաւրան՝ որ բեմին վրայ պատրաստեալ էր վառեալ ճաղերով և բուրմամբ անուշահոտ խնկոց, որոնք եկան յառաջ և երկրպագութեան համբուրեցին, և յետոյ տարաւ ի սքանչելաշէն մատուռն սրբազան Առաքելոյն Յակոբայ, որոյ շիրմի պատուական գլխոյն ծնրադրութեամբ երկրպագեցին, և անտի տարան ի տաճարն՝ որ յանուն սուրբ Եղիշիմանի, և անդանօր ևս ուխտերնին կատարեցին, և անտի մինչ դուրս ելան, Սրբազան պատրիարքը Հայրն ալ զգետնը հանած դիմաւորեց և հրաւիրեց ի վեր նորաշէն հոյակապ պատրիարքարանն, և յառաջ մանկունք զպրատան երգելով՝ գնացին ի վեր ի մեծ սրահն դիւանին, և անուշեղէն խաչիկ և օշորակ տարով՝ պատուեցին: Այս ամենապատիւ սրբազան պատրիարքը Հայրն մեր, որ ի պատիւ աղբիս՝ յառաջագոյն պատրաստեց էր ոսկեայ և ակամբ զարդարեալ խաչ մի և իմիջի եղեալ մասն ինչ կենսատու փայտին կենաց, և վիպականն ալ ի միասին, խնկիր մատուց Սեփական Սեփական՝ որ մեր ներքին շնորհակալութեան արտաքին տես ըստ իւր իւր կենաց փայտի ի պարանոց Սեփական Սեփական ի պահպանութիւն նորին, զոր շնորհակալութեամբ և համբուրել ընդունեցին, և ինքրեցին՝ որ վիպականն ալ զաղղիւրէնի թագմանեւ տարով այնպէս իրենց խրկէ, և վիպականին օրհնակի է այս:

Սարկաւադն Սեփական Սեփական

Լեւոնաւրան Սեփական Սեփական

Ստուածազոյք Կապակից ամուսին

Բարեպաշտ Սեփական Սեփական և ծիրանածին

Քիչեանի Կոստանդին ի կողմն զՏէր աղաչեցուք:

Արդարեւ, ըստորում կայսերական գերդաստանն, ծիրանադեցայ փառօր թագաւորափայլ իշխանաց մեծապատիւ փառաւորեալէք գեր ի վերոյ աւմենեցուն, և վասնդի փառք և պատիւ դատողք ուղղափառ քրիստոնէայ ազգացս՝ յոյժ ամենաջերմեանդ մուտ ունելով ի քաղաքս սուրբ Երկրպագութիւն Քրիստոսաշինի սրբազան տեղեացս, որպէս և առ մեզ յեկեղեցի մեր՝ սքանչելադործ շիրմի սրբազան Վիստին սուրբ առաքելոյն Յակոբայ Սեփական Սեփական, որ ի նշան շնորհակալութեան սրտի մերում և ի պահպանութիւն անձնիդ մեծափառութեան՝ ընծայի Եստուածասէր մեծ զիշխող կենսատու նշան վրկաւթի փայտին սրբոյ խաչին Յիսուսի որ է փառք և պատիւ քրիստոնէական կաթոլիկէ եկեղեցւոյ, որոյ ամենապաղթ զօրութեան յանձն առնելով զբարեպաշտութիւն ձեռք, մնամ երջանիկ կենդանութեան ձեռում աղօթարար: Ի սուրբ Երուսաղէմ, 2 մայիսի 1859, (Տ. Կ.)

Պատրիարք Լուսարարական Հայոց Կոստանդինական

աւտոպոստոս Կապակից արքեպիսկոպոս Եղիշիման:

Եւ այս ընդունելութեան միջոցը իբրեւ ժամ և կէս տեւեց, և ապա ելան՝ և բոլոր վեղարաւորք յառաջ և սրբազան պատրիարքը Հայրն մեր ի միասին գնացին Հրեշտակապետաց մեր վանքը, որ Լինա քահանայապետին տունն է, և Փրկչին մերոյ առաջին բանտը անդանօր է, և ծառն ձիթենւոյ ևս անդ է, յոր կապեցաւ Քրիստոս: Եւ տեղ ալ իրենց ջերմեանդն ուխտերնին կատարեցին, և անտի երկելով՝ քա

ղաքէն դուրս ի միասին գնացին ի սուրբ Փրկչի վանքն մեր, որ Կայիափայ քահանայապետին տունն է, և Քրիստոսի երկրորդ բանտը անդ է, և ուրտեղ Պետրոս զՔրիստոս ուրացաւ: Քրիստոսի կենսատու գերեզմանին կափարիչ քարն ալ անգ հաստատուած է առաջ սեղանոյն վրայ, յորում սուրբ պատարագ մատչի, և աստանօր ևս քրիստոնէական պարտաւորութեամբ իւրեանց երկրպագութիւնը մատուցին, և ողջունելով սիրոյ և յարգանաց բաժանեցան ի միմեանց:

Եւ ապա նոյն վիպականը զաղղիւրէնի թագմանեւ մինչ պատրաստեցաւ, մայիսի 7ին հինգշաբթի օրը սրբոյ Երուսաղէմի Ռուսաց հիւպատոսը հրաւիրակ եկաւ առ սրբազան պատրիարքն մեր ի կողմանէ Սեփական Սեփական, որ ի նոյն երեկոյն ժամը 12 միայն գաւազանակիր արեւ զայնիւ իւրով գտնուի ի բնակութիւն Կորինկայ սերական բարձրութեան ի սեղանակցութիւն, ընդ նմին և Յունաց սրբազան պատրիարքն և Ռուսիոյ սրբազան Արքեպիսկոպոսն: Եւ ըստ ժամագրութեան մինչ սրբազան պատրիարքն մեր կերթար, ի կէս ճանապարհին պատահեցաւ Ռուսիոյ արքեպիսկոպոսին զորսորդին կայսերական բարձրութիւնը ի պատիւ խրկեր էր դիմաւորել լու, ընդ որում մտեր են ի յատկացեալ քրահն և անդանօր ըստ ստորութեան նոյնին, փարեւով յարգեր են զիրարս, ընդ Սեփական Սեփական և զբուռնացն, և յայնժամ սրբազան պատրիարքը Հայրն մեր մատուցեց է նոյն կենաց փայտը և կրթեալ վիպականը հանգերձ գաղղիւրէնի թագմանութեամբն ի ներկայութեան պատրիարքին Յունաց և Ռուսիոյ արքեպիսկոպոսին, զոր ըստ առաջին նուագին ջերմեանդն համբուրել ընդունեցին են շնորհակալ լինելով: Եւ ապա ի սեղանի քաղմեր են, և ըստ ևս պատկան յարգութեան մեր սրբազան պատրիարքը Հայրը առնելով զբուռնացն բազմեցուցեն են, և մինչև քիչեւ լայնի ժամը երեք մնալով՝ մեծ պատուաւորութեամբ և անխտիր խոսակցութեան ընդ իրարս, ապա վերջին հրաժարական ողջունելու բաժանվեր են իրարմէ: Եւ այս Սեփական Սեփական առաւել պատուոյ նշան յոյց տալով՝ մինչև ցկէս սանդղցն ընդ սրբազան Հոր մերոյ գաղղիւրէնի անդանօր է: Եւ ի հետեւեալ ուրբաթ երեկոյն ևս բոլոր հիւպատոսները՝ առանց թարգմանի և լծակցոյ, հրաւիրեց յընթրիս, և շաբաթ օրը ճանապարհորդ եղաւ: Ի 10 մայիսի կիրակէ երեկոյն հասաւ ի Յոսպէ, և երկուշաբթի երեկոյն ի ժամ 12, իւր արքունի նաւերով մեկնեցաւ ի Յոսպէ յաղղութեամբ Տեառն:

ՄԵԿԻՆԵ Ի ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍՈՅ
ՎԵՀԱՓԱՅԼ ՍՐԲԱՋԵՆԱՍՈՒՐԲ Տ. ՄԱՏԹԵՈՍ
ԿԼԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ԱՄԵՆԱՏՆ ՀԱՅՈՑ

Քանի որ Երկրի Սրբազանութեան բաժնուելով օրը կըմտենար, հասարակութեան սիրալիր ջերմեանդութիւնը և որդիական զգացմունքը ևս կաւելար, և կըհաւասարէր Եստուածապատիւ քահանայապետին սրտին հոյրական գործվոյն: Ուստի ամայս 2ին երեքշաբթի օրը, այս բաժնուելով սրբափ որ շքեղ և փառաւոր նոյնչափ ևս սրտաշարժ յոյժ եղեր է: Եւ ի վերջոյ բազմութիւն հայկազուն ժողովուրդեան, նոյն օրը առաւօտէն սկսեալ Պէյօղլու վսեմաշուք Տատեան Պոլոս Պէյին տունը կերթային Երկրի Սրբազանութեան բարի ճանապարհորդութիւն մաղթելու և անոր սուրբ օրհնութիւնը ընդունելու համար: Կէս օրէն երկու ժամ անցած, վեհափայլ կաթողիկոսը ընկերութեամբ Տատեան Պոլոս Պէյին Տոլմա Պօքմէի կայսերական պալատը երթալով՝ պատիւ ունեցեր է իւր հրաժարական խոնարհ յարգանքը մատուցանելու օգոստափառ Սուլթանին, որ ժողովարական յարգանքը ընդունել է զինքը և Արքեպիսկոպոսի Սիմօֆիլ քաջեր է ի ծովէ գերեայ տունն Փափաղեան մեծարգոյ Սիմօն ամիրային: Ուր ժողովուած են եղեր ամենապատիւ սրբազան պատրիարքը, և ուրիշ բարձրաստիճան եկեղեցականք և աշխարհական հայկազուն երեւելիք, նմանապէս Երուսաղէմ զօրապետը: Եւ հափայլ կաթողիկոս այնտեղ իւր

շունուեցան . և հանգէսը ընդհատ գարդիներէն լեզուին առաջին դասու աշակերտութեանց թատրոնական համառօտ խօսակցութեամբ մը . որ գաղղիապէս հանդիսական տիկնայք ոմանց գուժութիւնը . քնդ ունեցաւ և մանաւանդ վսեմաշուք Առնոստֆեան տիկնայք մտերմ գոհունակութեամբ պատուեցաւ : Կիրակի օրն ալ յիշեալ վարժարանին աշակերտութեանց պարգեւաբաշխութեան հանգէսը պիտի կատարուի :

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒԳՈԼԻՍ , 10 ՅՈՒՆԻՍԻ

Նահանգներէն հասած ըւրերը առհասարակ քարեյաջող են ի մասին ընդ հանուր անգործութեան և քարկարգութեան : Կը հաստատեն թէ Սէրփիայի Սիւրբ Իշխանը յատկապէս նամակ մը գրելով քարձրապատիւ Սեմ-Ապարգոսին , ի մացուցեր է անոր թէ մօտերս յիշեալ երկրին մէջ պատահած անկարգ դէպքերը քաղաքակա նութե վերաբերեալ պատճառներէ ծագած չէ :

Այստեղիկ հրովարտակաւ , Գաղատիոյ կուսակալութիւնը իտիայիլ փաշային յանձնուեցաւ և Գաթմանի նահանգին կուսակալութիւնը Սիւրբի նախագ Կառավարչ Սէհէմէտ փաշային տրուեցաւ : Այլ խաչքէտտին փաշան Սեբաստիոյ կառավարչ կարգեցաւ :

— Գոստափառ Սուլթանին հրամանացը համեմատ , Բարձրագոյն Վրան գործակալաց մէկ մասին ամսականները կիսով չափ նուազեցան , այսինքն այն գործակալաց որոնք ամիսը 5000 զուռուշէն աւելի վարձը կուռնուին :

— Սիւրբի 21ին հինգշաբթի օրը , կէսօրին 1½ ժամ մնացած , ահագին երկրաշարժ մը պատահելով ի Կարին , բազմաթիւ տներ և հրապարակական շէնքեր կործանեցին : և որ աւելի ցաւալի է , շատ մարդիկ ևս փլատակաց ներքե մնացին ու մեռեր են : Այս սոսկալի դէպքը , որ գրեթէ տասը մանրեկրորդ տներ է , ահագուղով լըուցեր է բոլոր ժողովուրդը . որոնք քաղաքէն դուրս ելլելով վրաններու ներքե և շատերը բացը կընակին եղեր , ամեն կերպ տառապանաց և նեղութեանց ենթակայ ըլլալով :

ՔԱՆԱԳԱՆ ԵՆԻՔԻՐ

24 Դեկտեմբ , 12 Յունիս :

Սեմափայլ Տափուտ Խանը (մահտեօի Յոհաննէս , ազգ. Ս . Գաւթեան զմիւռնացի) որուն արտաքին կարգի դեպքանի պաշտօնիւ թէհրաշէն Վէննա երթալը և Աստորիոյ կայսրէն վարդապետական ընդունելութիւնը գտնելը իմացուցած եմք մեր նախընթաց թուերովը , երեքշաբթի օրը թրքեստու շոգենաւով հասաւ Իզմիր ուր արժանաւոր յարգանքով ընդունուեցաւ իւր հայրենակիցներէն , որոց սիրտը մեծ ուրախութեամբ և պարծանքով ընցուեցաւ , տեսնելով զմեծ աստիճանը որուն հասած է իրենց ազնուական անդամներէն մէկը : Աստիճան և պատիւ , զոր Նորին Վսեմութիւնը իւր կենցաղագիտական հմտութիւններովը և իւր բազմաթիւ հաւատարմով ծառայութիւններովը ստացած է :

Նահանգիս կուսակալ Սեմափայլ Քիւրմիշ փաշան Տափուտ Խանին գալուստը շնորհաւորելու համար իւր փոխանորդը (քէհէա) յուզարկած ըլլալով , յիշեալ մեծ աստիճանն արտաքին արտաքին երեկ այցելութեան գնաց Նորին Վսեմութեան , որ մեծ յարգանքով ընդունեցաւ զինքը :

— Սեմափայլ Առնոստֆեան Յովսէփ Զէլէպին ընկերութեամբ իւր ազնուական գերդաստանին երեքշաբթի օրը գաղղիական շոգենաւով Կ . Պոլիս գնաց , ուր պիտի անցնէ բոլոր ամառը :

— Երեքշաբթի դիշեր օր շորեքշաբթի պիտի լըւնար , Հայոց թաղը սուրբ Ստեփաննոս եկեղեցւոյն մօտ տան մը մէջ հրկիզութեան սկզբնաւորութիւն մը եղաւ . որ թէպէտ ահագողի մէջ ձգեց զամենքը , բայց շուտով մարեցին կրակը առանց մեծ վնաս մը պատճառելու : Սա կայն դժբաղդութեամբ տանտիրոջ 6—7 տարուան աղջկան ձեռքը և երեսը ցաւալի դիպուածով մը այրելով , հետեւալ օրը մեռաւ :

— Բաղաքիս Նիգլիոյ արժանայարգ հիւպատոսը հրաման ընկալաւ Սեմին Բրիտանիոյ արտաքին գործոց վսեմափայլ պաշտօնէպէն : որ

միտար Զէրս Վուտ բժիշկը , որուն յանձնուած էր մինչև ցայսօր Իզմիրի Նիգլիոյ հիւանդանոցին բժշկական հոգատարութիւնը , իւր պաշտօնէն հանէ : Այլ անոր տեղ ուրիշ մէկը դնելու ընտրութիւն յիշեալ հիւպատոսին թող տրուած ըլլալով , այս պաշտօնը յանձնեց միտար Սէք-Քրէթ բժիշկին , որ վաղեմի վիրաբոյժ է Սեմին Բրիտանիոյ թագաւորական նաւուց մէջ :

— Թէպէտ Ալլաւայ նախընթաց թուովը ծանուցինք թէ Սաֆայ Ալաւին մօտերս պիտի հրատարակուի ի թէհրաշէն , սակայն նոյն քաղաքէն մայիսի 26էն դուրս շահակէ մը կիմա նամբ թէ Նախընթացի և Պէտարապիոյ վիճակին բարեկամ գերապատիւ Ալաւեան Գաթրէէ վարդապետը հարկադրեալ ըլլալով ուղևորել ի սուրբ Ալիփաճին , նոյն ամսական տետրակին հրատարակութիւնը հարկաւ պիտի յայտարարէ ի յիշեալ վարդապետին , որուն խմբագրութեան պիտի հրատարակուի գարձեալ Սաֆայ Ալաւին :

ՀԵՌԱՐԱՐԱՆ ԼՈՒՐԻՔ

Աստորիացիները պարպեցին Բալի , Լօտի և Բիւզնէս քաղաքները , որոնք այժմ գաղղիացի և Բիւզնէսի զօրաց ձեռքը կը գտնուին :

— Նիգլիոյ վեհապառ թագուհին լըտ Տէրպիլին և իւր պաշտօնակցաց հրաժեշտը ընդունելով , նոր պաշտօնէից ժողով մը կազմելու հոգը լըտ Բէլմըսթին յանձնեց , որ հետեւեալ կերպիւ կարգադրեց Նիգլիոյ գահինը :

Լըտ Բէլմըսթին , առաջին լըտ գանձապետութեան և նախագահ պաշտօնէից ժողովոյն . Լըտ Ղահն Ռասէ , արտաքին գործոց տեսուչ . Սէր Ղահն Կրէհէմ , գաղթականութեանց . Սէր Սիւնէյ Հէրպէթ , պատերազմի . Սիւտր Գոպուրն , վաճառականութեան . Սէր Գորնուէլ Լէփի , ներքին գործոց . Լըրճիլ դուքսը , ընդհանուր գանձապետ . Սիւնիսթ դուքսը , ծովային զօրութեանց :

— Լաբուէն կայսրը Սիւնիսթին ետեւ յայտարարութիւն մը հրատարակեց , որուն մէջ իւր չափաւորութիւնը վերստին կը հաստատէ և այժմեան պատերազմին նպատակը միայն իտալիոյ ազատութիւնը ըլլալը մասնաւոր կերպիւ կը ծանուցանէ : Այս յայտարարութիւնը և Նիգլիոյ պաշտօնէից ժողովոյն փոփոխութիւնը բարեգուշակ նշոններ են ընդհանուր խաղաղութեան շուտով վերադառնալուն . փաստոյ վրա տահալութիւնը նորոգուելու և աւելնալու վրայ է , Լոնտոնի մէջ զրամբ առատ է : Եւ Նիգլիոյ Վրամանոցը 3½ էն հարուրին 3ի ինչուց իւր գրամաղեղ շին (Էսթրէթ) գինը :

— Ալիւայ զօրապետին իւր պաշտօնէն զրկուելը հաստատուեցաւ կատարելապէս :

— Վէննայէն կը ծանուցանեն թէ հաշակաւոր Սէթէրնիք իշխանը ամառս 3ին մեռեր է :

ԱՄԵՐԻՔԱՆԱԿԱՆ ԵՆԻՔԻՐ

24 Դեկտեմբ , 12 Յունիս :

Քաղաքիս առուտուրը չափաւոր շարժման մէջ կը գտնուի : Այս շաբթու շուրանիոյ ընկերութեան հաշուին համար 150 կողովափին վաճառեցաւ 21 օրուան մէջ աւանդելու պայմանաւ , ի գին 155 զուռուշէն չէքին : Դոր հնձոյն տորոնը Պիւրիլի ապրանք , 240ի վաճառեցաւ կենդիւնարը : Նիգլիոյ տեսակ փալամուսին գինը 71—80 զն շէ : Ոչնտարի ջուացուած բուրդը 260—280 զն շէ գիւրափաճաւ է : Խիստ քիչ խաչկէ կայ քաղաքիս մէջ , և վերջին վաճառու մը 1000 զն շէ եղաւ հարիւր օխան :

ԾԱՆՈԹԱՆԻՔ

ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ ՄԱՆ ԿԱՆՑ

Ի պիտ Քաղաքիս աշակերտաց : Հարգելոց յարգոյ պարս Ա . Ս . Յ . Պալապանեան ուսումնական պատուներն : Տպեալ ի Օմիւռնիա 1859

Այս աշակերտութիւնը , որուն անունն յայտնի է անոր պիտանութիւնը և հարկաւորութիւնը , նոյնիւսէ քաղաքի Օպրուհի և Պիտրուի Գեաթոյս որդոց վեհապալ Յովսէփ Զէլէպին Զեաթոյս Կոստանթնուպէս : Այս

գործը Բաղիւսէալ և Ռաֆայ 140 էրէնէ : և որոնք մէջ համառօտ Բաղիւսէալին մանկանց պիտանութիւնը : Եւ ինչպէս վերաբերեալ ամեն հարկաւոր գիտելիքները . որ են արքայական պապանութիւն , քրիստոնէական վարդապետութիւն , ազգային պապանութիւն , աղայարհապարհութիւն , Լուսաֆալ Կոստանթնուպէս և քաղաքաւարութիւն , կանոններ :

ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ

Հուլիոսի Գեղահարկով :

Ինչո՞ւ համար հիւանդութիւնները աղետալի վախճան կուռնեն :

Վասնզի փոխանակ անոնց պատճառացը ուշադրութիւն մատուցանելու , անոնց արդիւնքը կը գնենք . և փոխանակ ուղղաւոր անոնց արմատը ջնջելու , միայն հետեւութեանցը հոգ կը տան : Հուլիոսէի դեղահատից ներգործութիւնը կատարելապէս այս դրութեան հակառակ կերպիւ կազմէ . այսինքն մարմնոյն գաղտնի գործարաններէն և արեան շրջաբերութիւնէն կարտաբոյժ արտաբեր և վնասակար նիւթերը , որոնք բորբոքուած ցաւ , ջերմ , թուլութիւն և ֆիզիկական նուազում կը պատճառեն . և այս կերպիւ հիւանդութեանց աղբիւրը ջնջուելով , անոնց հետեւութիւններն ալ աներևոյթ կը լընան : Սուրբական դեղերը ժամանակաւոր աղէկութիւն մը միայն կը պատճառեն հիւանդին , իսկ այս դեղահատիքը , ընդհանրապէս յարմատոց տեսի կը ջնջեն զհիւանդութիւնը :

Վատաւոր արդիւթիւն :

Վատաւորութիւնը ստորաբար յառաջ կուգայ ջղային անկարգութիւններէ . որոնք սրտին գործողութիւնը կը վնասեն . կեն և մեր կենդանական բոլոր կարգը ամենը մէկտեղ դնելու : Արդ՝ այս պատուական դեղահատիքը ջղային դրութիւնը (սիւթեթ) կը վերահաստատեն թէ և աւելուած լըայ , առնչելու թիւնը և միտքը կը զօրացնեն այնպիսի դեպքերու մէջ ուր միւս ամեն դեղերը բան մը չեն կրնան ընել :

Երգի հիւանդութիւն և մաղձ :

Երգի (Գաւա ճիւր) հիւանդութիւնները և մաղձը շատ անգամ ամենատարիկ ցաւեր կը պատճառեն : Սրտի անձինք արդեօք այս ցաւով վնասեալ ըլլալով , չեն գիտեր բժշկուելու միջոցները , որոնք իրենց մօտը կը գտնուին : Եթէ այս դեղահատիքէն քանի մը հատը առնելու լըային , ինչպէս որ նշանակուած է իւրաքանչիւր ծանուցագրին մէջ , շուտով պիտի աղատուին իրենց ցաւերէն : Հիւանդութիւններէն շատերը , որոց ենթակայ է մարդոյս մարմնը , կրնան քիչ ժամանակուան մէջ ջնջուիլ այս դեղահատիքը գործածելով , ինչպէս որ ապացուցուեցաւ բազմաթիւ օրինակներով :

Վատաւոր ժամանակ :

Եթէ կանայք հոգ չենն ըտ ժամանակին գործնական տեսնելու այն թանձր և փնտալոր հիւանդութեանց Երգի անոնց ընթացքը դադրած է , իրենց տաղըութիւնը և կենսոյ իսկ անոնց կը ջնջուի կը տարուի իւրե հեղեղ մը : Այս ամեն փաստը Գաւա արտից հաստատուն Գաթմանը Հուլիոսէի դեղահատիքէն են և այս դեղի թափով կանայք կրնան իրենց վնասակար ժամանակը (սաթ քրիթի) ապահովութեամբ անցնել և իրենց առողջութիւնը վերականգնել : Այս դեղահատիքը օգտակար են նաև կանանց վերաբերեալ ամեն հիւանդութեանց և խոցութեանց որ կը պատահին կատարեալ հասակին մէջ :

Գլխացաւութիւն և տկարամտութիւն :

Հաղորտուր անձինք զո՞հ կը լընայ տեսի սեւամաղձութեան (Իրեթմուրի) , որ անոնց աչոյց տալէ հընչի մը ձե կուռնու , և չեն գիտեր իրենց ցաւերը թեթեւեղելու հարկաւոր դարձնելու , այն ինչ այսպիսի դեպքերու մէջ Հուլիոսէի դեղահատիքը շատ անգամ մեծ ներգործութիւններ ունեցան : Ուստի շարունակ գործածութիւնը այս պատուական դեղահատիքի հարկաւոր դեղահատիքէն են և կրնան իրենց կրնան իրենց վնասակար դեպքերը որոյս և հիւանդ լընան : Ուրիշին ջղային դրութիւնը (սիւթեթ) կը համարուի և հիւանդը գործածելու իր առողջութիւնը կը տանայ : Այս դեղահատիքը յատկապէս խիստ օգտակար են վնաս յետապայ հիւանդութեանց :

Ընդհատական ջերմք (Ֆիէլէ Էնթրիթիսմ) : Հնարեղութիւն (սիւթեթ) : Մաղձային ջերմք (Ֆիէլէ պիլեթ) : Խիթ (քրիթ) : Ցաւք որովայնի : Թուլութիւն և նուազում ուժոյ : Օձիկ (երանձն) : Կանանց ամսական օրինաց անկարգութիւն : Ունացաւորութիւն (Նիգլիս) : Գլխացաւութիւն : Բորբոքում : Գալուր (սարլը) : Երկնամաճեւորութիւն : Տեւտեւորութիւն (մայալ) : Յօդացաւորութիւն (իւմաթիս) : Միզարգելութիւն : Պարանոցի ցաւ : Քար կամ խիճ միզանոցի : Ուռույթ (դիւմէթ) : Կեղք (Իւլէն) : Ամեն տեսակ որբերը (սողուններ) : Արդիւնքական ակտեր : Այս դեղահատիքը , որ կը ջնջուի զանոնք գանդին անձնական վերակացութեամբ , անոր ընդհանուր գործարանաց մէջ կը ծախուին ի Լոնտոն Սէթէպ կոչուած թաղը թիւ 244 , և ի Դոր Էորթ Մայիսին 1էն թաղը թիւ 80 : Իսկ ուրիշ երկրները , իւր գործարանաց քով կը արտադրեն , որոց անունները հետեւեալներն են . Իզմիր Իտար Է Զիւտիք , Կ . Պոլիս Ա . Սիւսիա և Փ . Տէրապուս , Ալեքսանդրիա Փ . Բէրլին , Իտալիա Կալարատի , Քիւս Կալէն Զ . Սիւթեթիլ , Մալմա Է Սիւթի , Պարիզ Է իւրաքանչիւր : Յիշեալ դեղահատիք տուեցին զանազան մեծութեամբ և կը վաճառեն 9 , 22 , 33 , 88 , 176 և 264 զուռուշէն իւրաքանչիւրը , և ամեն մէկուն մէջ հայերէն լեզուաւ ծանուցագիր մը կայ , որ այս դեղահատիքը գործածութեան վրայ զոր մարման մասն տեղեկութիւններ կուտայ :

Խմբագիր-տէր լրագրոյս :

Ղաֆա Ղ . Պալապանեան :

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԱՐԵՎԵԼՈՅՍ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ